

Pita taale viyaandén nyéngaa

---

1 ¹Wuné Pita, Jisas Kraisna kundi kure yaakwa du, gunéké wa ani nyéngaa viyaatakawutékwa. Guné Jisas Kraisna jémbaamba yaale, déku maama apa yate wandaka guna gwalepange yaasékatake yaange ye nak kékpaamba tékwa du dakwa, gunéké wa viyaatakawutékwa. Guné Pontas, Galesia, Kapadosia, Esia, Bitinia, wani kékpaat yaange ye wani kékpaamba téngunénga gunéké wa viyaatakawutékwa. ²“Talimba nana aapa Got gunat wa wandén, guné déku du dakwa téngunéngé. Guné déku jémbaamba yaalangunéngé mawulé yate wa talimba gunat wandén. Déku Yaamambi guna mawulémba wulaae téte wa wandén, guné yéku mawulé male vékute Jisas Kraisna kundi yékunmba vékungunéngé. Jisas Krais gunéké kiyaandéka déku nyéki vaakwan, Gotna Yaamambi guna kapérandi mawulé kururémuké. Yandéka wa guné Jisas Kraisna du dakwa téngunéngwa. Téngunénga gunéké wa viyaatakawutékwa.

Got gunéké sémbéraa yate gunat yékun yate, yéku mawulé ras waak kwayéndu guné yékunmba male téngunéngé, wa wuné dat waatakuwutékwa.

Nané yékunmba rapékakanangwa Gotna gayémba

³⁻⁴^bNané nana Néman Du Jisas Kraisna aapa Gotna yé ma kavérékngwak. Dé nanéké néma mawulé sémbéraa yandékwa. Yi wan wanana wa. Talimba Jisas Krais kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Taamale waarapndéka wa wandén Got, nané kulé mawulé kéraae déku du dakwa rapékakanangé. Wandéka kulé mawulé kéraae Got nanat nakapuk kéraae kure yéndu déku gayémba rate yékunmba rapékamuké kaavéréngwa. Nané dale déku gayémba rate yékunmba rapékakanangwa apapu apapu. Katik lambiyakngé nané. Déku gayémba rate yéku mawulé male vékute yékun male rapékakanangwa apapu apapu. Katik kiyaaké nané. Nané Gotna du dakwa wunga

---

^a 1:2 2 Te 2:13; Ef 1:4-5; Hi 12:24   ^b 1:3-4 1 Pi 1:23; Kl 1:12

rapékamuké wa kaavéréngwa. ⁵“Guné guna mawulémba, “Got nana Néman Du wa,” naangunénga, wa dé mayé apa yate gunéké yékunmba véndékwa. Guné déku gayét waare dale yékunmba rapékangunéngé wa yékunmba vérendékwa. Jisas Kraiss waambule yaaké yakwa nyaa Got déku gayét waarénguna yaambu wakwasnyékandékwa. ⁶“Guné dale yékunmba rapékamuké vékulakate, wa yéku mawulé vékute mawulé tawulé yangunéngwa. Guné ani kępmaamba ayélap sapak téngunénga wa asapéri késpulak nakpulak kapérandi musé gunéké yaandén. Yaandéka guné kaangél kutngunéngwa. Wani kaangélké kapéremawulé vékuké yambak. Yéku mawulé ma vékungunék.

⁷Guna mawulé apa ye yékunmba tépékaandéngé, wa wani kapérandi musé gunéké yaandékwa. Wani kapérandi musé gunéké yaae dé guna mawulat wakwasnyéndékwa. Guné, “Got wan nana Néma Du wa,” naate, yéku kundi wangunénga guna mawulé yékunmba dé to, kapuk papukundi wangunénga guna mawulé sépélak dé to? Gol wan matu pulak musé wa. Wan apa yakwa yéku musé wa. Kukmba wani musé kékandékwa. Katik rapékaké dé. Guné Gorké yékunmba vékulakangunénga guna mawulé yékunmba tékwan, wan yéku musé wa. Wani yéku musé wa golét taalékéran. Gol apa ye yékunmba randéngé wa yaamba tundakwa. Gunéké yaan kapérandi musé wan wani yaa pulak wa. Guna mawulé yakwe véké wa wani kapérandi musé gunéké yaandékwa. Guné Gorké yékunmba vékulakanguné kapérandi musé gunéké yaandu guna mawulé apa yate yékunmba tépékaakandékwa. Tépekaandu Jisas Kraiss waambule yaaké yakwa sapak Gotna du dakwa guna yéku mawuléké bulte guna ye kavérékngandakwa.

⁸“Guné Jisas Kraiss vékapuk wa guné baka déké néma mawulé yaréngunéngwa. Guné bulaa dé vékapuk ye wa baka déké yékunmba vékulakate wangunéngwa, “Jisas wan nanat yékun yandéngé Got wan du wa. Yi wan wanana wa.” Naate wa guné déké mawulé yate mawulé tawulé yasékéyakngunéngwa. Yate guna mawuléké kundi waké yapatingunéngwa. Got wani yéku mawulé gunat kwayéndéka wa guné mawulé tawulé yasékéyakngunéngwa. ⁹Guné wunga yangunéngwan, wan guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakangunénga, wa Got Setenna taambamba guné kéraandén. Guné Gotmba kulé mawulé kéraae apapu apapu dale yékunmba rapékakangunéngwa.

¹⁰Talimba Gotna yémba kundi watan du kukmba yaaké yakwa muséké wa kundi wandarén. Got gunat yékun yate kulé mawulé kwayéte, guné Setenna taambamba kéraamuké, wa kundi waténdarén. Wate wani muséké yékunmba vékuséknge wa de apanjémba yandarén. Yate Got guné Setenna taambamba kéraaké yandékwangé yamba kutkale

° 1:5 Kl 3:3-4; Ap 20:32   ^d 1:6 Hi 12:11; 1 Pi 5:10; Je 1:3   ° 1:8 Jo 20:29

vékusékdakwe wa. ^{11f}Jisas Kraiswa Yaamambi deku mawulémba wulaae tété det wandén, du nak apakangél kutndu Got kukmba wandu dé néma du rate du dakwa Setenna taambamba kéraaké yandékwangé. Wandaka de wani du apakangél kutnda sapakngé waak kutkale vékuséknge mawulé yandarén. Yate wa nyéngamba waakndarén. ^{12g}Gotna kundi kure gaayakwa du waak wani muséké vékuséknge mawulé yandarén. Yate vékuséknge yapatindarén. Kukmba Got talimba yatan duwat wa wandén, de tékwa sapak wani du yaalakapuk ye guné téké yakwa sapak yaalaké yandékwangé. Bulaa Gotna yémba kundi wakwa du ras waak gunat wani du Jisas Kraiské yéku kundi wa wandarén. Got wandéka déku Yaamambi deku mawulémba waak wulaae téndéka wa wani dunyansé gunat yéku kundi wandarén Jisas Kraiské.

**Nané taangétmba yatéte yéku musé yakwa du
dakwa ténanéngé wa Got wandén**

^{13h}Jisas Kraiswa kundi vékutake bulaa guné yéku mawulé male ma vékungunék. Vékute Jisas Krai waambule yaaké yakwa sapakngé vékulakate, ma kutkale yatéte déké kaavéréngunék. Got wani sapak gunat yékun yamuké vékulakate, ma yékunmba yatéte Jisas Kraiské kaavéréngunék. ¹⁴⁻¹⁵ⁱJGuné aapambérena kundi vékute yatékwa nyambalésé pulak ma yaténgunék. Yatéte Got wandékwa pulak ma yangunék. Yate talimba Gorké vékukapuk yatéte yangunén kapérandi musé yaasékatake yéku musé male ma yangunék. Got yéku musé male yapékandékwa. Guné déku du dakwa téngunéngé wa Got gunat waandén. Guné wandékwa pulak yate yéku musé male ma yangunék. Yate yéku mawulé vékupékaatéte yékunmba male ma téngunék. ¹⁶Gotna nyéngamba ani kundi wa kwaakwa: Got wa wandén, “Wuné taangé du yawutékwa pulak, guné waak taangétmba male ma yaténgunék.” Wunga wandén kundiké vékulakate yéku mawulé vékute ma yéku musé male yate yékunmba téngunék.

¹⁷Got néma kot vékukwa néma du rate du dakwa yandarén muséké wakandékwa. Wate akwi du dakwaké vékulakate nakurakmawulé male yakandékwa. Yate yékunmba male wakandékwa. Dé wunga wamuké vékulakate guné dale kundi bulte, “Nana aapa,” naate, déku yé ma yékunmba kavérékngegunék. Guné Gotna gayét kukmba yémuké vékulakate, weyéka ani kápmaamba tété yékunmba male yatéte déku yé ma yékunmba kavérékngegunék.

^{18-19k}Talimba guné kapérandi musé yate sépélak wa yaténgunén. Guna gwaal waaranga maandéka bakamu kapérandi musé yate

---

^f 1:11 Lu 24:26-27   ^g 1:12 Mt 13:16-17; Ef 3:10-11   ^h 1:13 Ro 12:2   ⁱ 1:14 Ro 6:19; Ef 4:17-18   ^j 1:15 2 Ko 6:16-18   ^k 1:18-19 1 Ko 6:19-20; Jo 1:29

yatendarén pulak, wunga wa téngunén. Guné wani kapérandi musé yaasékangunéngé, wa Got yéwaat taalékéran yéku musé wa kwayéndén. Kwayéndén musé wan yéwaa yamba yé wa. Wan gol matu yamba yé wa. Wan silva matu yamba yé wa. Wani musé katik rapékaké daré. Got yéku musé wa kwayéndén. Wani yéku musé wan Jisas Kraisa wa. Jisas Kraisa guné Setenna taambamba kéraae guna kapérandi musé kururéké wa kiyaandén. Kiyaandéka déku nyéki vaakwan. Got yandarén kapérandi musé kururéndéngé talimba dunyan de yéku nyansipsip viyaandaka deku nyéki vaakwan. Wani nyansipsipna nyéki deké vaakwan pulak, wa Jisas Kraisa nyéki vaakundén, gunéké. ²⁰Talimba Got ani kápmaa yakapuk rate wa Jisas Kraisé wandén, yananén kapérandi muséké kiyaandéngé. Sésékuk sékéyak yaaké yakwa sapak bari yaakandékwa. Yaamuké vékulakate, bulaa Got gunat yékun yaké wandéka wa Jisas Kraisa gaayandén. ²¹Gaaye yananén kapérandi muséké kiyaandéka guné Gorké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngwa. Jisas Kraisa kiyaandéka Got wandéka wa nakapuk taamale waarapndén. Taamale waarapndéka Got wa dat mayé apa kwayétake déku yé kavérékndén. Got wunga yandéngé guné déké yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naangunéngwa. Wangé guné déku gayét kure yémuké mawulé yate kaavéréngunéngwa.

Déku jémbaamba yaalan du dakwaké ma néma mawulé yakwak

²²Guné Gotna kundi yékunmba vékulakate wandékwa pulak yangunénga guna mawulé yékunmba téndékwa. Téndéka wa Jisas Kraisa jémbaamba yaalan du dakwaké mawulé yangunéngwa. Yangunéngwangé vékulakate, gunat wawutékwa: Guné yéku mawulé vékute apa yate deké ma néma mawulé yangunék. De gunéké néma mawulé yakandakwa. ²³Talimba guna aasambéré guné kéraandaka guné kémba kém téngunén. Bulaa kulé mawulé kéraae kulé du dakwa Gotna kémba téngunéngwa. Got dé guna aapa wa. Dé katik kiyaaké dé. Déku kundi rapékakandékwa. Guné wani kundi vékwe Gotna kémba yékunmba tépékaa-kangunéngwa apapu apapu. ²⁴Gotna kundiké ani kundi wa kwaakwa déku nyéngaamba:

Akwi du dakwa waara kiyaakwa pulak kiyaandakwa.

Kusondakwa yéku musé, waaranjé rékaa yate vaakére biyaawukwa pulak, biyaawundékwa.

²⁵Néman Du Gotna kundi apapu apapu rapékandékwa.

Katik biyaawuké dé.

Wani kundi wan gunat talimba wandarén kundi wa, Jisas Kraiské.

¹ 1:22 Jo 13:34   ^m 1:23 Jo 1:13; 1 Pi 1:3-4   ⁿ 1:24-25 Ais 40:6-8

Néman Du Kraiss wan yéku matu pulak rapékakwa du wa

2 ¹Guné Gotna kémba tété akwi kapérandi mawuléké ma kuk kwayéngunék. Yate papukundi wakapuk yate akwi papumuse waak ma yaasékangunék. Némaamba musé kurerékwa du dakwat bulyé yaa yaké yambak. Nak du dakwaké kapérandi kundi waké yambak. ²Wani kapérandi mawuléké kuk kwayétake Gotna kundiké ma néma mawulé yangunék. Kulé kulé kéraandakwa nyambalé munyaa kaké néma mawulé yandakwa pulak, guné Gotna kundi vékuké ma néma mawulé yangunék. Déku kundi wan yéku kundi wa. Guné déku kundi vékungunu dé guna mawulémba randu guné déké ras waak vékute, apa yate, kulé mawulé kéraae apapu apapu yékunmba tépékaa-kangunéngwa. ³Guné, Néman Du Jisas Kraiss gunéké sémbéraa yandékwangé, wa vékusékungunén. Vékusékte akwi kapérandi mawuléké ma kuk kwayéngunék.

⁴Asa du wa de rapékakwa du Jisas Kraiské kuk kwayéndarén. Got déké yamba kuk kwayéndékwe wa. Got déké néma mawulé yandékwa. Yate dat wandén, déku jémbaa yandéngé. Wandéka wa dé yéku du randékwa, Gotna ménimba. Dé gaa kaandakwa yéku matu pulak wa téndékwa. Guné déké kuk kwayén du dakwa yan pulak, yaké yambak. Guné déké yaae déku kundi yékunmba ma vékungunék. ⁵Vékungunu wa Got guné kéraae déku kémba taakakandékwa. Got gaa kutkwa du pulak wa randéka, guné gaa kutndékwa matu pulak wa téngunénga, Got wani yéku matu pulakét wa gaa kutndékwa. Wani gaa wan déku kém wa. Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakangununu Got guné kéraae déku kémba taakakandékwa. Taakandu guné déké jémbaa yate yéku mawulé vékute déku yé kavérékngwa du dakwa wa tépékaa-kangunéngwa. Jisas Kraiss wandu Gotna Yaamambi guna mawulémba wulaae téndu guné wunga tépékaa-kangunéngwa. Tépekaangununu Got déké yangunéngwa jémbaaké mawulé yakandékwa.

⁶Gotna nyéngaamba Jisas Kraiské Got wandén gwaaménja kundi anga wa kwaakwa:

Ma véku. Saionmba gaa kutkawutékwa.

Taale yéku néma matu nak taakakawutékwa.

Talimba wani matuké wawutén.

Wani matuké yékunmba vékulakakwa du dakwa yékunmba tékandakwa.

Jisas Kraiské Gotna nyéngaamba wani kundi wa kwaakwa. ⁷Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku kundiké, “Yi wan wanana wa,” naakwa du dakwa, déké wangunéngwa, “Wan yéku du wa. Déké néma mawulé yanangwa.” Wunga wangunénga déké yékunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa wa de déké kuk kwayéndakwa.

° 2:1 Ef 4:22   P 2:4-5 1 Ko 3:11; Ro 12:1   ¶ 2:6 Ais 28:16   † 2:7 Sam 118:22

Wunga yandakwangé Jisas Kraiské ani kundi waak Gotna nyéngaamba wa kwaakwa:

Gaa kutkwa du de yéku matuké waakte nakurak matuké kalik yatakandaka baka randén.

Randéka Néman Du Got wani matut vétake wandén, “Wan yéku matu wa. Wani matu randu gaa yékunmba kwaakandékwa.”

Wunga watake wani matu kéraae taakandéka wa gaa yékunmba kwaan.

⁸ Nak gwaaménja kundi waak Jisas Kraiské, déké kuk kwayén du dakwaké waak anga wa kwaakwa Gotna nyéngaamba:

Du dakwa wani matumba maan vatémbokandakwa.

De wani néma matumba vaakétkandakwa.

Wani kundi kwaandéka Jisas Kraiské yékunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa wa de Gotna kundiké kuk kwayéndakwa. Kuk kwayéte wa Jisas Kraiské kuk kwayéndakwa, de néma matumba vaakéren du dakwa wani matuké kuk kwayéndakwa pulak. De déké wunga kuk kwayéke yandakwangé wa Got talimba wa wandén.

Nané Gotna du dakwa wa ténangwa

⁹ Guné wani du dakwa pulak yamba yé wa. Got gunat wa wandén, déku jémbaamba yaalangunéngé. Guné Gotna gaamba jémbaa yakwa duna taalé kéraae Gorké jémbaa yate déku yé wa kavérékngunéngwa. Guné Gorké yékunmba vékulakakapuk yakwa du dakwa yaasékatake Gorkémba male yékunmba vékulakate wa yaténgunéngwa. Guné Gotna du dakwa wa téngunéngwa. Got gunat wa wandén, déku yéku laku jémbaaké akwi du dakwat wangunéngé. Talimba guné Setenna taambamba téte, wa gangumba téngunén. Got guné Setenna taambamba kéraandéka bulaa Gotna taambamba wa téngunéngwa. Téte guné nyaa kaalékwanmba yékunmba tépékaangunéngwa. ¹⁰ Talimba guné baka du dakwa wa téngunén. Bulaa Gotna du dakwa wa téngunéngwa. Talimba Got gunéké sémbéraa yandékwangé yamba vékusékngunéngwe wa. Bulaa gunéké sémbéraa yandékwangé vékusékte yékunmba téngunéngwa.

Nané ma Gotna jémbaa yakwa du dakwa tékwak

¹¹ Néma mawulé yawutékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Nané ani képmaamba yatéte nak gayé du dakwa pulak a ténangwa. Nané ani képmaamba ayélap sapak male tékanangwa. Ani képmaamba katik tépékaaké nané. Gotna gayét ye wamba rapékakanangwa. Wani muséke vékulakate wa gunat wawutékwa. Guné ma yéku mawulé male vékungunék. Gotna kundi vékukapuk yakwa du dakwa yakwa pulak,

⁸ 2:8 Ais 8:14 ¹ 2:9 Ef 5:8 ² 2:10 Ro 9:25; 1 Pi 1:3 ³ 2:11 Ga 5:16, 17, 24

guné kapérandi musé yaké mawulé yaké yambak. Guné kapérandi muséké ma kuk kwayéngunék. Wani kapérandi mawulé guna yéku mawulé wa yaavan kutndékwa. ¹² *Guné jéraawu yate yéku mawulé vékute yékunmba téngunék. Gotna kundi vékukapuk yakwa du dakwale yatéte ma yékunmba téngunék. Wunga téngunu de gunéké kapérandi kundi wate, “De nana kundi vékukapuk yakwa du dakwa wa,” naandaru, wa Got wandu wa vékusék-ngandakwa guné yéku musé male yangunéngwangé. Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak de yangunéngwa yéku muséké vékusékte Gotna yé kavérékngandakwa.

¹³ *Guné Néman Du Jisas Kraisna jémbaamba yaale ani képmaamba tékwa du dakwana néma duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Gavmanna néma du wandékwa pulak ma yangunék. ¹⁴ Gavmanna néma du wan dunyansé de waak wandakwa pulak ma yangunék. Gavmanna néma du wani duwat wa wandén, de dale jémbaa yate nak gayémba tékwa du dakwaké yékunmba véndaréngé. Wunga yate wa du dakwa yan kapérandi musé det waambule yakatate yéku musé yakwa du dakwana yé kavérék-ngandakwa. Wunga yamuké vékulakate wandakwa pulak ma yangunék. ¹⁵ *Guné wunga yate yéku musé yakangunéngwa. Wunga yangunéngé wa Got mawulé yandékwa. Guné wunga yangunu Gorké vékukapuk yakwa du dakwa gunat véte de gunat katik waaruké daré. ¹⁶ *Kulaangamba kwaakwa du pulak téké yambak. Guna mawulémba vékulakate ma yékunmba téngunék. Guné Gotna jémbaa yakwa du dakwa téte wa guna mawulémba vékulakate kapérandi musé yakapuk yate yéku musé male ma yangunék. ¹⁷ Guné akwi du dakwaké ma mawulé yangunék. Guné Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Guné Gotna kundi yékunmba ma vékungunék. Guné gavmanna néma du déku yé ma kavérékngunék.

Nané Krai yatan pulak ma yatékwak

¹⁸ *Guné demba jémbaa yakwa du dakwa, gunat jémbaa kwayékwa akwi du dakwana kundi kutkale vékute wandakwa pulak ma yangunék. Yate deké ma mawulé yangunék. Gunéké yékunmba véte gunat yéku musé yakwa du dakwa, gunéké yékunmba vékapuk yate gunat kapérandi musé yakwa du dakwa waak, deku kundi kutkale vékute wandakwa pulak yate, deké ma mawulé yangunék. ¹⁹ Guné kapérandi musé yakapuk yate, Gotna kundi vékute yéku musé yangunu de gunat yaavan kutndaru guné kaangél kutngunan, wan yékun wa. Guné wunga yangunu Got gunéké mawulé yakandékwa. Yaké yandékwangé vékulakate gunat

---

* 2:12 Mt 5:16   * 2:13-17 Ro 13:1-7   † 2:15 1 Pi 3:15-17   ‡ 2:16-17 Ga 5:13   § 2:18-19 Ef 6:5-7

jémbaa kwayékwa akwi du dakwaké ma mawulé yangunék. ²⁰ ^bGuné kapérandi musé yangunu gunat viyaandaru guné kaangél kutte yéku mawulé vékungunan, wan néma musé yamba yé wa. Guné yéku musé male yangunu gunat viyaandaru guné kaangél kutte yéku mawulé vékungunan, wan néma musé wa. Guné wunga yangunu wa Got gunéke mawulé yakandékwa.

²¹ ^cGot gunat wa wandén, guné Jisas Kraisi ani kápmaamba yatan pulak yaténgunéngé. Kraisi gunéke vékulakate wa apakangél kutndén. Gunat yéku yapaté wa wakwasnyéndén, guné dé yatan pulak yatémuké. ²² ^dKraiské ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba: Dé kapérandi musé ras yamba yandékwe wa. Dé papukundi ras yamba wandékwe wa. ²³ ^eDat kenakndaka dé deku kundi yamba waambule wandakwe wa. Dé kaangél kutte det wani kaangél kukmba yakatamuké yamba wandékwe wa. Dé néma kot vékuké yakwa néma du Gorké yékunmba vékulakandén, dé dat yékun yandéngé. Dé Got néma kot vékute yéku kundi male wandékwangé yékunmba vékulakandén, dé dat yékun yandéngé. Vékulakate dat kaangél kwayén duké kapérandi musé yamba yakatandékwe wa. ²⁴ ^fDé déku sépémba nané yan kapérandi musé wa yaatandén. Yaate wa takwemimba kiyaandén. Nané kapérandi mawulé yaasékatake yéku mawulé male vékunanéngé wa takwemimba kiyaandén. Dé gunéke apakangél kure kiyaae wa guné kururéndén. ²⁵ ^gTalimba guné sipsip yeyé yaayate yaambu yaasékandakwa pulak, wa guné Gorké yéngangwa yaambu yaasékangunén. Ye bulaa Jisas Kraiské a waambule yaangunén. Dé sipsipké séngite kaavérékwa du pulak yate gunéke yékunmba véndu guna mawulé yékunmba tékandékwa. Bulaa guné Gorké yéngangwa yaambumba a nakapuk yéténgunéngwa.

Dukumbi taakwa, taakwa kéraan duké wa wandékwa

3 ¹⁻² ^hJémbaa yakwa du dakwat wawutén pulak, wa wani kundi waak dukumbin dakwa gunat wawutékwa. Guné guna duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Guna dunyan ras Gotna kundi yamba yékunmba vékundakwe wa. Wani du kumbin dakwa, guna duna kundi vékute wandakwa pulak yangunu, kalmu de yékunmba yaréngunéngwangé véte de waak Gotna kundi yékunmba vékuké daré? De guna kundi vékumuké kalik yate, guna yéku yapaté véte, kal guna dunyansé de waak Gotna kundi yékunmba vékuké daré? ³ ⁱGuné, du dakwana ménimba yéku dakwa téké vékute, némbé saawi sépé kusokwa muséke vékulakaké yamarék. ⁴Yamba wa. Guné yéku dakwa téké mawulé yate yéku mawuléke ma vékulakangunék. Du dakwat

^b 2:20 1 Pi 4:14   ^c 2:21 Mt 16:24   ^d 2:22 Ais 53:9   ^e 2:23 Ais 53:7; Ro 12:19   ^f 2:24 2 Ko 5:21   ^g 2:25 Jo 10:11   ^h 3:1-2 Ef 5:22-24; 1 Ko 7:12-16; Ta 2:4-5   ⁱ 3:3-4 1 Ti 2:9-10

waarukapuk yate, yakélak kundi bulte, guna yé kavérékngapak, ma yékunmba yaréngunék. Wunga yangunu, Got wakandékwa, “Wan yéku yapaté wa yangunéngwa. Guné yéku dakwa wa.” Naakandékwa.

⁵Talimba Gorké yékunmba vékulakate déku yé kavérékngwa dakwasé deku duna kundi vékute, wandarén pulak yate, de wunga yéku mawulé vékudarén. ⁶Talimba yaran taakwa Sera waak wunga yalén. Lé yéku mawulé vékute léku du Abrahamna kundi vékute wandén pulak yalén. Yate dat, “Wuna néma du wa,” naalén. Guné yéku mawulé vékute yéku yapaté yate nak muséké wup yakapuk yangunan, wa guné Serana gwaal waaranga maandéka bakamu pulak wa yarékangunéngwa.

⁷Guné taakwa kéraan dunyansé, guné waak ma yéku mawulé vékungunék. Vékute guna taakwale ma yékunmba yaréngunék. Taakwana sépé guna sépé pulak yamba apa yandékwe wa. Wani muséké vékulakate guné deké vékulakate deké ma yékunmba véngunék. Det waak Got kulé mawulé kwayékandékwa, de waak apapu apapu yékunmba yatépékandaréngé. Guné dunyan, guna dakwaké yékunmba véte, Gorét waatakungunu wa dé guna kundi vékukandékwa.

Nané ma nakurakmawulé yate kutkale yatékwak

⁸^kBulaa ani kundi anga wasékéyak-ngawutékwa. Guné akwi Jisas Kraiswa jémbaamba yaale, nakurakmawulé yate déku jémbaamba yaalan nak du dakwaké vékulakate deké ma néma mawulé yangunék. Yate deké sémbéraa yate, guna yé kavérékmarék. ⁹Nak du dakwa gunat kapérandi musé yandaru guné det kapérandi musé yakataké yambakate. De gunat kapérandi kundi wandaru det kapérandi kundi waambule waké yamarék. Guné wunga wakapak yate Gorét ma waatakungunék, dé det yékun yandéngé. Got déku jémbaamba yaalangunu gunat yékun yamuké gunat wa wandén. ¹⁰^lWunga yangunéngé ani kundi wa kwaakwa Gotna nyéngaamba:

Guné yékunmba male tépékaaké mawulé yate, guné kapérandi kundi nakapak bulké yambak.

Papukundi waké yambak.

¹¹ Guné kapérandi muséké ma kuk kwayéte yéku musé yangunék.

Guné dele waaru waariyaké yamarék. Yangunu guna mawulé yékunmba téndu guné dele yékunmba yaréngunék.

¹² Néman Du Got kapérandi musé yakwa du dakwat véte wa det kuk kwayéndékwa.

Dé yéku musé yakwa du dakwat véte det yékun yandékwa.

Yate waatakundakwa kundi vékundékwa.

^j 3:7 Ef 5:25-30; Kl 3:19 ^k 3:8-9 Ro 12:16-18; Mt 5:44; 1 Te 5:15; Ef 4:32 ^l 3:10-12 Sam 34:12-16

Vékute wandu guné yékunmba male yatépéka-kangunéngwa.

Yéku musé yate nané kaangélké wup katik yaké nané

¹³ Guné apa yate yéku musé male yangunu, nak du dakwa gunat yaavan kutmuké kalik yakandakwa. ¹⁴ Guné yéku musé male yangunu du dakwa ras gunat yaavan kutndaru, guné kaangél kutte ma yéku mawulé vékungunék. Got gunat yéku musé kwayékatakandékwa. Guné wani du dakwaké wup yaké yambak. Yangunu guna mawulé katik kapére yaké dé. ¹⁵ Yamba wa. Guna mawulé yékunmba téndu guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakate guna mawulémba ma wangunék, “Jisas Krai wan nana Néman Du wa. Dé nanéké yékunmba véndékwa.” Wunga wangunu de guna mawuléké gunat waatakundaru, guné yéku kundi waambule yakélak ma wangunék. Jisas Krai waambule yaandu guné dale apapu apapu yékunmba rapékamuké wate, wa deku kundi waambule ma yakélak wangunék.

¹⁶ Guna mawulé ma yékunmba téndék. Téndu guné Jisas Kraiské vékulakate yéku yapaté male ma yangunék. Yangunu nak du gunat véte, “Wan kapérandi musé yakwa du dakwa wa,” naandaran, wan papukundi wa wakandakwa. Papukundi watake kukmba de nékéti yakandakwa.

¹⁷ Ma véku. Nané kaangél kutnanéngé Got mawulé yandan, nané wani muséké ma mawulé yakwak. Nané yanangwa kapérandi yapatéké kaangél kutnanan wan yékun yamba wa. Nané yanangwa yéku yapatéké kaangél kutnanan wan yéku musé wa.

Krais yananén kapérandi musé yasnyéputiké wa kiyaandén

¹⁸ Jisas Krai waak dé kaangél wa kutndén. Kaangél kure wa kiyaandén. Du dakwa yandarén kapérandi musé yasnyéputiké wa kiyaandén. Nakurak apu male wa kiyaandén. Wanana yaak wa. Jisas yéku musé male yakwa du nané kapérandi musé yakwa du dakwaké wa kiyaandén. Gorké yaae déku kundi yékunmba vékulakananéngé wa kiyaandén. Dat viyaandékndaka déku sépé wa kiyaan. Kiyaandéka déku kwaminyan baka rapékandékwa. ¹⁹ Rate talimba kiyaan du dakwana kwaminyan rakwa taalémba ye det Gorké kundi wandén. Talimba Got wani du dakwana kwaminyan kulaangamba taaka pulak, wa det wani taalémba taakandén. ²⁰ Wani kwaminyan wan Gotna kundi kuk kwayén du dakwana kwaminyan wa. Talimba Noa yatan sapak wani du dakwa de Gotna kundi kuk kwayéndarén. Noa sip pulak yandéka Got wani du dakwa déku kundi yékunmba vékundaréngé kaavéréndéka, de déku kundi kuk kwayéndarén. Kuk kwayéndaka néma gu wiye akwi

^m 3:13 Mt 10:28; Ro 13:3   ⁿ 3:15 Kl 4:6; 1 Pi 2:15   ^o 3:17 1 Pi 2:20   ^p 3:19 Ef 4:9-10; Fl 2:9-10   ^q 3:20 Jen 7:7

képmaa kawulépnDéka de akwi kulak ke kiyaasandandarén. Ayélapkéri du dakwa, du dakwa taambak kayék kupuk male wa Gotna kundi yékunmba vékute wani sipmba wulaandaka Got wa det yékun yandén. Yandéka wa yékunmba yaréndarén. De yamba gumba dawuliye kulak ke kiyaandakwe wa.

²¹ Wani gu wan nyaap pulak wa. Wani guké vékulakate Jisas Kraisna yémba yaakunangwa guké vékulakanangwa. Nané déku yémba gu yaakute wa du dakwat wakwasnyéangwa, dé kiyaae taamale waarape Setenna taambamba nané kéraandéngé. Nané Jisas Kraisna yémba gu yaakute nana sépémba kwaakwa téki yakwasnyéké yamba vékulakanangwe wa. Nané déku yémba gu yaakute Gorké yéku mawulé vékute, déku jémbaa kutpékaatéké wananu, dé nana kapérandi mawulé kururémuké wa vékulakanangwa. ²² Jisas Krai Gotna gayémba waare wa déku yékutuwa taambamba randékwa. Wamba rate néma du wa randékwa, Gotna kundi kure gaayakwa duale akwi néma duké waak. Néman Du rate akwi néma duwat wa taalékérandén.

Kraisna jémbaa kutpékaatéte ma kaangél kutkwak

4 ¹ Guné Jisas Kraisale ma nakurakmawulé yangunék. Dé ani képmaamba yatéte déku sépémba kaangél wa kutndén. Kal guné waak kaangél kutké guné? Wani muséké guné wup yaké yambak. Guné kaangél kutte kapérandi musé yaké mawulé yaké yamarék. ² Yate ani képmaamba téte guné ani képmaana muséké gén gén naakwa duna kapérandi mawulé pulak vékuké yambak. Got mawulé yandékwa pulak ma yangunék. ³ Talimba guné Gotna kundi vékukapuk du dakwa yatéte Gorké yékéyaakmba tékwa du dakwa yakwa pulak, guné késpulak nakpulak kapérandi musé wa yangunén. Wani kapérandi musé anga wa: Nak du dakwale kapérandi musé yandakwa, kapérandi mawulé vékute kapérandi musé yandakwa, waanggété gu kate waanggété yandakwa, néma paat yate némaamba kakému némaamba waanggéte gu waak kate kapérandi musé yandakwa, Gorké vékulakakapuk yate papungotna yé kavérékndakwa, wunga kapérandi musé yandakwa. Talimba guné waak wunga wa yangunén. ⁴ Bulaa wani kapérandi musé yamba yangunéngwe wa. Gorké vékulakakapuk yakwa du dakwa kapérandi musé yate, guné de tékwa pulak tékapuk yangunéngwangé vatvat naate, wa gunat kapérandi kundi wandakwa. Wate gunat waarundakwa. ⁵ Wani muséké kapéremawulé vékuké yambak. Ma vékulaka. Kukmba de saakiye néma kot vékuké yakwa néma du Gotna ménimba tékandakwa. Téte de yandarén kapérandi muséké Gorét wakandakwa. Wandaru Got

¹ 3:21-22 Ro 6:4; Ta 3:4-5; Jo 3:5; Ef 1:20-21   ² 4:1 2 Ko 5:15   ³ 4:2 1 Jo 2:16-17   ⁴ 4:3 Ef 2:2-3; Ta 3:3

kiyaakapuk baka kulé tékwa du dakwa, kiyaan du dakwaké waak kundi wakandékwa. ⁶ Got du dakwat yandarén kapérandi musé waambule yakatandéka wa kiyaandarén. Ani kępmaamba tékwa akwi du dakwat yandarén kapérandi musé waambule yakatakandékwa. Nak du, de kiyaan du dakwat Gotna kundi wa kwayéndarén, Got rapékandékwa pulak deku kwaminyan rapékandaréngé.

Got tiyaan mayé apa kéraae det ma yékun yakwak

⁷ Akwi musé késkwate yakwa sapak bari yaakandékwa. Bari yaaké yandékwangé vékulakate guné yéku mawulé vékute ma kutkale téngunék. Guné Gorale kundi bulké yéku mawulé vékute ma yékunmba tépékaangunék. ⁸ Téte ani néma muséké ma vékulaka. Nak néma musat wa taalékérandén. Guné Jisas Kraisna jémbaamba yaalan nak du dakwaké ma néma mawulé yangunék. Yangunu de gunéké ma néma mawulé yandarék. Guné deké wunga néma mawulé yate, gunat yandakwa kapérandi muséké katik vékulakaké guné. ⁹ Guné nak du dakwat yékun yate de gunale rate kakému kandaréngé, guné yéku mawulé vékute det ma wangunék. Wani muséké kapéremawulé yaké yamarék.

¹⁰ Guné késpulak nakpulak jémbaa yangunéngé, wa Got gunat késpulak nakpulak mayé apa kwayéndén. Got kwayéngé vékulakate, guné nak nak wani mayé apa kéraae guna du dakwat ma yékun yangunék. ¹¹ Got gunat kundi kwayémban mayé apa kwayéndu, wa guné déku kundi det ma kwayéngunék. Det yékun yamban mayé apa Got gunat kwayéndu, wa guné wani mayé apa kéraae det yékun yate dele jémbaa ma yangunék. Akwi jémbaa yate guné yéku musé male ma yangunék, nak du dakwa gunat véte Jisas Kraiské vékulakate Gotna yé kavérékmuké. Dé mayé apa yapékakandékwa apapu apapu. Dé néma du rapékakandékwa apapu apapu. Yi wan wanana wa.

Nané Kraisna du dakwa kaangél kutkanangwa

¹² Néma mawulé yawutékwa du dakwa, gunat wawutékwa. Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakanguné Got guna mawulé yakwe véké wate yi naandu kapérandi musé gunéké yaakandékwa. Yaandu guné néma kaangél kutkangunéngwa. Kutte guné kapéremawulé vékute vatvat naaké yambak. Anga waké yamarék, “Kamuké dé wani kapérandi musé nanéké male yaa?” ¹³ Wunga wapakuk yate ma yéku mawulé vékungunék. Yate anga ma wangunék, “Talimba Jisas Kraiset kapérandi musé yandaka dé néma kaangél wa kutndén. Bulaa nanat waak kapérandi musé yandaka nané kaangél a kutnangwa. Kukmba dé néma mayé apa yate waambule

^v 4:6 Ro 8:10   ^w 4:7-9 Ro 12:9-13   ^x 4:10-11 Ro 12:6-8; 1 Ko 12:4-7

yaandu nané waak dale rate mayé apa yakanangwa.” Wunga wate mawulé tawulé ma yangunék, gunéké yaaké yakwa kapérandi muséké. ¹⁴ ^y “Guné Jisas Kraisna jémbaa kutpékaaténgunu, du dakwa gunat waarute gunat kapérandi kundi wandaru, guné mawulé tawulé ma yangunék. Gotna Yaamambi guna mawulémba téndékwangé wa vékuséknangunéngwa. Gotna Yaamambi mayé apa yate yéku musé male yandékwa. ¹⁵ Nak du dakwa de ani kapérandi musé yandakwa. De nak du dakwat viyaandéknakwa, sél yandakwa, késpulak nakpulak kapérandi musé yandakwa, nak du dakwa yan jémbaa yaavan kutndakwa, wunga yandaka nak du wani kapérandi musé waambule yakatandaka de kaangél kutndakwa. Guné wani kapérandi musé yaké yamarék. ¹⁶ “Guné Jisas Kraisna jémbaa kutpékaaténgunu, de kalik yate gunat yaavan kutndaru, guné kaangél kutngunan, guné wani kaangélké nékéti yamarék. Guné Jisas Kraisna du dakwa wa téngunéngwa. Tété yéku mawulé vékute Gotna yé ma kavéréknangunék.

¹⁷ Got néma kot vékute néma du raké yandékwa sapak wa yaan. Got taale déku du dakwa yan muséké kundi wate yandarén kapérandi musé waambule yakatandan, yénga pulak déku kundi vékukapuk yakwa du dakwa yan kapérandi musé kukmba waambule yakataké dé? Det némaamba waambule yakatakandékwa. ¹⁸ ^b Wani muséké Gotna yéngaamba ani kundi wa kwaakwa:

Got apajémba ye yéku musé male yakwa du dakwat kéraae kure yékandékwa déku gayét.

Déké kuk kwayéte kapérandi musé yakwa du dakwa yénga pulak Gotna gayét yéké daré? Yamba wa. Katik yéké daré.

¹⁹ Wani muséké vékulakate guné anga ma yangunék. Got mawulé yandu dunyansé kapérandi musé gunat yandaru guné kaangél kutngunan, guné Gorké yékunmba vékulakate guna mawulémba apamama yate ma yéku musé male yangunék. Yate guna mawulémba anga ma wangunék, “Got nané wa yandén. Ye nanéké yékunmba yékandékwa apapu apapu. Nanat katik kuk kwayéké dé. Yi wan wanana wa.” Wunga ma wangunék.

Guné néma du, Gotna du dakwaké ma kutkale véngunék

5 ¹ Bulaa guna néma duwat wakawutékwa. Wuné waak dele nané Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwaké wa néma du téngangwa. Wuné wuna méni véwutén wa Jisas Kraisét kapérandi musé yandaka, takwemimba kaangél kure kiyaandéka. Vétake guné néma dusat wawutékwa. Jisas Krais waambule yaaké yakwa nyaa, dé apamama yate nyaa véte kaalékwa pulak téndu wuné apa yate dale tékawutékwa.

^y 4:14 Mt 5:11   ^z 4:14-16 1 Pi 2:19-20   ^a 4:16 Ap 5:41   ^b 4:18 Pro 11:31

Témuké vékulakate, a bulaa guné néma duwat wawutékwa. ²“Got gunat wandéka du dakwaké ras wa véngunéngwa. Gunat wawutékwa. Guné wani du dakwaké ma kutkale véngunék. Du deku sipsipké véndakwa pulak, guné wani du dakwaké ma kutkale véngunék. Got gunat wa wandén, “Wani du dakwaké kutkale véngunéngwa jémbaa ma yangunék.” Wunga wandéngé vékulakate guné wani jémbaa kutkale ma yangunék. Kapérandi mawulé vékukapuk yate yéku mawulé vékute wani jémbaa kutkale ma yangunék. Wani jémbaa yate kéraanguna yéwaaké vékulakakapuk yate, Gotna jémbaa yékunmba yaké vékulakate, wani jémbaa kutkale ma yangunék. ³“Yékunmba véngunéngwa du dakwat ma yakélak yangunék. Det némaamba yaké yamarék. Yate guné yéku mawulé vékute yékunmba tékangunéngwa. Téngunu yékunmba véngunéngwa du dakwa gunat véte téngunéngwa pulak yékunmba tékandakwa. ⁴Guné néma dusé wunga yangunu, nanéké yékunmba véte akwi néma duwat taalékéran du Jisas Kraiss waambule yaaké yakwa sapak dé wandu, guné dale apapu apapu yékunmba rapékakangunéngwa. Rate dale apamama yapékate dale néma du rapékakangunéngwa.

Nana yé kavérékngapuk yate ma yékunmba vékulakakwak

⁵Guné naléwuré baandi, gunat waak wawutékwa. Guné guna néma duna kundi vékute wandakwa pulak ma yangunék. Guné akwi du dakwa, guna yé kavérékngapuk yate néma duna kundi vékute nak du dakwat yékun ma yangunék. Wunga yakwa du dakwaké ani kundi Gotna nyéngaamba wa kwaakwa: Deku yé kavérékngwa du dakwaké wa Got kuk kwayéndékwa. Deku yé kavérékngapuk yakwa du dakwaké wa Got sémbéraa yate det yékun yandékwa. ⁶Wani kundiké vékulakate guna yé kavérékngapuk yate Gotna kundi vékute déku taambamba ma téngunék. Dé néma mayé apamama yakwa du gunéké yékunmba vékandékwa. Kukmba dé mawulé yaké yandékwa sapak guna yé kavérékngandékwa. ⁷Dé gunéké yékunmba véndékwa. Yandu kapérandi musé gunéké yaandu dat ma waatakungunék, dé gunat yékun yandéngé.

⁸Guné yékunmba vékulakate jéraawu ma yangunék. Néma waaléwasa kaandé yandéka kwaami tiye kaké waakndékwa pulak, guna maama Seten akwi taalémba yeyé yaayate du dakwaké waakndékwa. Det kéraae yaavan kutké wa waakndékwa. Wunga yandékwangé vékulakate guné jéraawu ma yangunék. ⁹Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakate déku jémbaa ma kutpékaa-téngunék. Yate guna mawulémba apa yatéte Setengé ma kuk kwayéngunék. Guné Jisas Kraiské yékunmba vékulakangunéngwa guna mawulé yékun yandékwa. Seten guna yéku mawulé yaavan kurkapuk yamuké, wa guné dat ma kuk kwayéngunék. Anga wa

^c 5:2 Ap 20:28   ^d 5:3 Fm 1:14; 1 Ti 4:12; 5:1; Jo 13:14-15

vékusékungunéngwa. Gunat male yaavan kurké Satan yampa waakndékwa wa. Kraisna jémbaamba yaale akwi kápmaampa tékwa du dakwat waak yaavan kurké wa Satan waakndékwa. Waakndéka kutngunéngwa kaangél wan de kutndakwa kaangél pulak wa.

¹⁰Wani vakmi yaandu guné ayélap sapak male kaangél kurkangunéngwa. Kutngunu Satan gunat yaavan kurkapuk yandeénggé. Got gunat mayé apa kwayéte gunat yékun yakandékwa. Yéku musé yaandu, kapérandi musé yaandu, guné yéku mawulé vékute yékunmba téngunénggé, Got déku du dakwa gunat yéku mawulé kwayéndékwa. Kwayéte gunéké yékunmba véndékwa. Gunat wa wandén, guné Jisas Kraisale nakurakmawulé yate dale apapu apapu yékunmba rapékangunénggé. Wa Got gunat mayé apa kwayéte gunat yékun yakandékwa. Yandu guné guna mawulémba apamama yate yékunmba male tékangunéngwa. Kaangél nakapuk katik kurké guné. ¹¹Got apapu apapu apa tapa yandékwa. Déku néma mayé apa wa akwi néma duna mayé apat taalékéran. Yi wan wanana wa.

Pita anana déku kundi wasékéyakndékwa

¹²Wuna du Sailaské wuna mawulémba wawutékwa, “Dé waak Jisas Kraisna jémbaamba wa yaalandén. Yaale déku jémbaa yékunmba kuttépékaandékwa.” Wuna wawutéka dé wunale jémbaa yandékwa. Yandéka wuné gunéké wani ayélap pavéték kundi wawutéka wuna kundi vékute wa viyaatakadén. Got gunéké sémbéraa yate gunat yékun yandékwanngé vékusékungunénggé, wa ani pavéték kundi wawutén. Guné wunga vékusékte guna mawulémba apa yate Jisas Kraisna jémbaa kuttékaa-ngunénggé wa wawutén.

¹³Babilonmba yatéte gunale Jisas Kraisna jémbaamba yaalan du dakwasé de gunéké mawulé tawulé yandakwa. Got det waak wa wandén, de déku du dakwa téndarénggé. wuna du Mak waak dé gunéké mawulé tawulé yandékwa. De akwi wunga yandaka wa bulaa deku mawuléké gunat wawutékwa. Mak wuna kundi vékute wunale Kraisna jémbaa yate wuna nyaan pulak wa tétékwa. ¹⁴Gotna du dakwat yanangwa pulak, guné guna du dakwaké mawulé tawulé yangunéngwa yapaté det ma yangunék. Jisa Kraisale nakurakmawulé yate tékwa du dakwa, gunat Got yéku mawulé kwayéndu guné yékunmba téngunénggé wa dat waatakuwutékwa.

Wani kundi a wasékéyakwutékwa. Yaak.